

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

MATEŘSKÉ ŠKOLY AŠ,
NEUMANNOVA 2560, OKRES CHEB

PRO ŠKOLNÍ ROKY 2017/2018
– 2019/2020

„CHCEME ŽÍT NA KRÁSNÉ
PLANETĚ“

4/2017

Vydala:	Mateřská škola Aš, Neumannova 2560, okres Cheb, příspěvková organizace
Zřizovatel:	Město Aš
Zpracovala:	Mgr. Veronika Jurčíková
Schválila:	Pedagogická rada 29. 8. 2017
Závaznost:	Program je závazný pro všechny zaměstnance Mateřské školy Aš, Neumannova 2560, okres Cheb, příspěvková organizace
Platnost:	1. 9. 2017 – 31. 8. 2020
Razítko:	Podpis:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název	Mateřská škola Aš, Neumannova 2560, okres Cheb, příspěvková organizace
Adresa	Neumannova 2560, Aš, 352 01
Právní forma	příspěvková organizace
Identifikátor zařízení	600 065 782
IČO	70 976 457
Ředitelka školy	Mgr. Veronika Jurčíková
Telefon	354 526 128
E-mail	9skolka@gmail.com
www stránky	neumannka.cz
Součásti školy	mateřská škola IZO:107 540 711 školní jídelna IZO:102 552 185
Kapacita školy	100 dětí
Kapacita jídelny	115 jídel
Počet tříd	4
Počty dětí ve třídách	1. třída - 25 dětí 2. třída - 25 dětí 3. třída - 25 dětí 4. třída - 25 dětí

Zřizovatel	Město Aš
Adresa	Kamenná 52, Aš, 352 01

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola byla otevřena v roce 1977 v centru města v těsném sousedství sídliště. Je to panelová škola s charakteristicky velkým množstvím oken, osově souměrným uspořádáním, čtyřmi třídami, kuchyní, prádelnou a kotelnou s vytápěním na zemní plyn. Patří k ní rozlehlá zahrada s krásnými vzrostlými stromy. Příhodná poloha školy umožňuje rozmanité možnosti vycházek jak do středu města, tak okolních parků a ašské přírody. Škola je otevřena od 6,00 h – 16,00 h, abychom vyhověli rodičům, kteří pracují jak od brzkých ranních hodin, tak do pozdně odpoledních. Ve škole jsou vzdělávány děti s odkladem školní docházky, mohou být přijaty děti před dovršením tří let. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou přijímány po dohodě s ředitelkou školy.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Materiální podmínky

Součástí každého oddělení je šatna, umývárna, toalety a třída. Škola nemá zvláštní jídelnu tělocvičnu ani ložnici. Každá třída mateřské školy slouží jako herna, jídelna, pracovna

a ložnice zároveň. Kapacitně i hygienicky vyhovují. Jsou zřetelně rozděleny uspořádáním nábytku. Jen část, která slouží jako herna, slouží současně jako ložnice. Lehátka jsou pro každé dítě označena značkou, v prostoru herny se každý den rozkládají a skládají a to zčásti znemožňuje dětem vytvářet větší stavby, konstrukce, společné práce dlouhodobějšího nebo složitějšího charakteru. Podlahové krytiny se nám daří postupně vyměňovat, ještě zbývají poslední dvě třídy.

Třídy jsou vybaveny nábytkovými stěnami, které jsou rozloženy, tak aby vyhovovaly antropometrickým požadavkům. Vybavení pro odpočinek je nové ve všech třídách.

Stoly a židle jsou nové, ještě však musíme dokoupit vybavení pro nejmenší děti, které jsme dosud neměli. Tělocvičné nářadí a náčiní je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům a hojně využíváno. Umývárny a toalety jsou vyhovující, ale už několik desítek let staré, rády bychom je zrekonstruovali.

Vybavení hračkami, pomůckami, doplňky, náčiním, materiály je postupně obnovováno, doplňováno.

Hračky, pomůcky, doplňky, náčiní, materiály jsou přehledně uspořádané, z naprosté většiny dětem volně přístupné.

Děti se podílejí na výzdobě budovy svými pracemi.

K budově školy patří rozlehlá zahrada, která je využívána jako hřiště. Její stávající vybavení je nevyhovující. Máme rozpracován projekt přírodní zahrady, chybí v něm zatím herní prvky, které bychom rádi ve stylu lanového hřiště. Plánujeme její vybudování ve spolupráci s rodiči a se zřizovatelem za využití fondů EU. V roce 2018 by měla proběhnout celková rekonstrukce školy, která by vyřešila kotelnu, topení, kuchyň a zmiňované nedostatky.

3.2 Živospráva

Strava, která je dětem poskytována splňuje všechny požadavky, jež jsou na ni kladeny. Vedoucí školní jídelny společně s kuchařkami se nebojí pohanky ani bulguru, ale ani jídel tradiční české kuchyně. Je dodržována správná technologie přípravy pokrmů a nápojů, skladba jídelníčku, vhodné intervaly mezi podávanými pokrmy. Děti mají stále k dispozici dostatečné množství tekutin. Jejich potřeba množství jídla je respektována.

Činnosti dětí během dne:

- 6,00 – 8,30 řízené a spontánní aktivity
- 8,30 – 9,00 přesnídávka
- 9,00 – 9,30 řízené a spontánní aktivity
- 9,30 – 11,15 pobyt venku
- 11,30 – 12,00 oběd
- 12,00 – 14,00 odpočinek
- 14,00 – 14,30 svačina
- 14,30 – 16,00 spontánní hry dětí, pobyt venku dle počasí

Časový režim je pružný a učitelky jej volně upravují podle aktuálních potřeb dětí.

Při snídani a svačině se děti obsluhují samy. Děti jsou každý den venku, kde mají dostatek volného pohybu. Jen za velké nepřízné počasí zůstávají ve škole.

Individuální potřebu spánku jednotlivých dětí se snažíme respektovat a místo spánku nabízet klidné činnosti.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově přijaté děti jsou postupně adaptovány na nové prostředí a situace. Rodiče mohou s dětmi pobývat ve škole a postupně je zvykat na svou nepřítomnost. Pedagogové se snaží respektovat potřeby dětí, reagovat na ně a napomáhat jejich uspokojování. Nezatěžují děti spěchem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat ve škole potřebný řád. Děti jsou učeny pravidlům soužití, které jsou znázorněny pomocí piktogramů. Snažíme se, aby pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny byl podporující, vstřícný, empatický a naslouchající. Dětem jsou nabízeny aktivity s tematikou dětem blízkou, aktivity přiměřeně náročné, děti mají možnost rozhodnout, co si z nabízených činností vyberou. Tak jsou přirozeně během celého dne stráveného ve škole vzdělávány a vedeny k rozvoji komunikativních, sociálních a personálních kompetencí a k rozvoji kompetencí k řešení problémů.

3.4 Organizace

Škola má čtyři třídy. Děti nejsou rozděleny podle věku, třídy jsou věkově smíšené od 2 do 7 let. Děti po celou dobu docházky do školy navštěvují jednu třídu a vede je jedna dvojice učitelů.

Tento školní rok je počet dětí v jednotlivých třídách upraven takto: třída Motýlků - 25 dětí, třída Rybiček – 25 dětí, třída Sluníček – 25 dětí a třída Berušek – 25 dětí. Počty dětí se v jednotlivých třídách mohou snížit, podle platné legislativy, pokud jsou v nich vzdělávány děti s přiznaným podpůrným opatřením. Při zařazování dětí do tříd se snažíme dodržet několik parametrů. Národnost, věk, pohlaví, sourozenecké dvojice a požadavky rodičů. Vždy se snažíme, aby bylo zastoupení všech skupin rovnoměrné ve všech třídách. Je to náročný proces a ne vždy lze splnit vše. Ve škole máme tradičně větší skupinu mongolsky nebo vietnamsky hovořících dětí. Nemají samostatnou třídu, ale jsou rovnoměrně integrovány mezi česky mluvící většinu. Tím, že klesá demografická křivka, dostávají se nám do školy děti čím dál mladší. Do budoucna počítáme s vytvořením třídy buď pro děti nejstarší, nebo naopak pro děti nejmenší 2 – 3 leté děti. Třídy nejsou specializované na rozvoj některých kompetencí, snažíme se rozvíjet celou osobnost dítěte.

Často jsou zařazovány krátké zdravotně pohybové aktivity. Dle možností využíváme pravidelně tělocvičny při základních školách nebo tělocvičny patřící TJ Jiskře Aš nebo Ašským lesům. Snažíme se plně věnovat dětem a poskytovat jim zázemí, klid, bezpečí a soukromí. V každé třídě mají děti možnost uchýlit se do klidného koutku. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Snažíme se o organizaci aktivit tak, aby děti podněcovaly k vlastnímu experimentování a aby se zapojovaly do organizace činností. Jsou vytvořeny dobré podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Plánování činností se co nejvíce blíží potřebám a zájmům dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvořeny odpovídající materiální podmínky, nejsou překračovány max. stanovené počty dětí ve třídách. Třídy jsou spojovány dle školního řádu ráno od 6,00 – 7,00 h, odpoledne od 15,00 – 16,00 h a v nutných případech.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních. Informace jsou pedagogickým zaměstnancům předávány na pravidelných měsíčních poradách. Pro všechny zaměstnance je vytvořen roční a pravidelný měsíční harmonogram s informacemi k provozu školy. Informace pro rodiče jsou vyvěšovány v každé šatně a na internetových stránkách školy. Ředitelka školy se snaží vytvořit ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Zaměstnancům je ponechán dostatek pravomocí a ředitelka respektuje jejich názor.

S pedagogickými zaměstnanci je prodiskutován a tvořen školní vzdělávací program. Ředitelka vyhodnocuje práci zaměstnanců pravidelně 1 x v roce. Při škole je zřízena rada rodičů, která se školou úzce spolupracuje a podílí se na organizaci některých celoškolských akcí. Plánování pedagogické práce je funkční a opírá se i o sebehodnocení práce pedagogických zaměstnanců a hodnotící dotazník od rodičů. Kontrolní a evaluační činnost zahrnuje všechny stránky chodu mateřské školy. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, Základními školami s Pedagogicko psychologickou poradnou, se Speciálně pedagogickým centrem s logopedy, s DDM Sluníčko a dalšími školami a organizacemi v Aši.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Škola má 17 zaměstnanců zajišťujících provoz školy včetně provozu školní jídelny. Pedagogických zaměstnanců je 10 včetně ředitelky školy a asistentky pedagoga. Všichni mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pedagogický tým se snaží fungovat na vymezených a společně vytvořených pravidlech. Pedagogové se průběžně vzdělávají.

Jedna z učitelek absolvovala studium pro „Koordinátory EVVO“ a vede na škole program Ekoškoly, druhá absolvovala „Logopedický kurs“ a povede na škole logopedii s vytipováváním dětí s vadou řeči. Ředitelka podporuje profesionalizaci pedagogického týmu, vytváří podmínky pro další vzdělávání. Je připraven plán profesního rozvoje pro pedagogické zaměstnance. Pedagogové se snaží chovat, jednat a pracovat profesionálním způsobem.

Překrývání pedagogů je zajištěno každý den na každé třídě v rozsahu 3 hodin.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi rodiči a pedagogy panuje v naprosté většině oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, a ochota spolupracovat. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se školních i třídních akcí. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte. Domlouvají se o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost, snaží se jednat s rodiči ohleduplně, taktně s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Většina informací k oblasti organizace vzdělávání je popsána v článku 3.4.

Děti jsou do mateřské školy přijímány v souladu se směrnicí mateřské školy „Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání“. Ředitelka ji každý školní rok aktualizuje. Obecně mají přednost při přijetí dětí, které jsou ze spádové oblasti školy a dosáhnou daného věku, mají trvalý pobyt v obci, spadají pod povinné předškolní vzdělávání, jsou státními příslušníky České republiky, států Evropské unie, nebo mají oprávnění k pobytu na našem území delší než 90 dnů a které budou docházet do školy na celý den.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vzdělávací cíle

Školní vzdělávací program je zpracován s výhledem na 3 roky. Navazuje na předchozí školní vzdělávací program a v některých oblastech v něm pokračuje. Vstoupili jsme do programu Ekoškola a budeme usilovat o získání mezinárodního titulu Ekoškola. Pokud se nám to v tomto období nepodaří, budeme se snažit v období dalším. Držíme se základní

myšlenky trvale udržitelného rozvoje „Nedědíme zemi po našich předcích, ale půjčujeme si ji od našich dětí.“ Konkrétně jsme se rozhodli podporovat tyto tři cíle:

- 1. podporovat u dítěte získání environmentální senzitivity neboli vnímavosti k životnímu prostředí, která má tyto tři složky:**
 - adaptace na prostředí – dítě umí v přírodě být, umí se v ní pohybovat, přírody se neštítí a nebojí se jí
 - estetická rovina – dítě vnímá krásu přírody, její jedinečnost a neopakovatelnost
 - etická rovina – dítě chápe, že přírodu je třeba chránit, chce se o ni zodpovědně starat a má dovednosti, které mu to umožní,
- 2. podporovat u dítěte získání sebevědomí, sebedůvěry a osobní spokojenosti,**
- 3. rozvíjet komunikaci a spolupráci nejen u dětí, ale i mezi všemi dospělými, kteří se na běhu školy podílí nebo do něj zasahují**

5.2 Vzdělávací obsah

Učivo jsme nechali rozdělené do čtyř integrovaných bloků, které jsou vzájemně dostupné.

Jsou také charakterizovány tím, co zejména pedagog u dítěte podporuje a tím, co dítěti nabízí. Neznamená to však, že pedagogové nemohou podporovat i jiné cíle či nabízet jiné činnosti. Takto formulované bloky pedagoga vedou a pomáhají mu při orientaci ve vytváření třídního vzdělávacího programu.

Čtyři témata ekoškoly **voda, prostředí, jídlo a odpady** prolínají všemi bloky. Podrobně jsou rozpracované v příloze ŠVP č. 6. Kam je zařadíme, souvisí s tím, co chceme v dané chvíli dětem nabídnout. Pokud se chceme s dětmi zabývat např. tématem prostředí, konkrétně výzdobou školy nebo nástěnkami zařadíme je do bloku „Podej mi ruku svou“, pokud se budeme s dětmi pít po rostlinách, které nám rostou na školní zahradě, nebo budeme plánovat, co si na jaře posadíme do záhonků, zařadíme tyto činnosti do bloku „Co dokáže sluníčko“.

5.2.1 Podej mi ruku svou

První blok je zaměřen zejména na adaptaci, na postupné poznávání a přijímání režimu třídy, školy a všech pravidel, kterými je život ve škole dán. Jsou to pravidla vzájemného soužití, komunikace, společenského chování, jednání, řešení konfliktů, bezpečnosti, herní pravidla, která si potom v té nejkonkrétnější podobě vytváří děti ve třídě s paními učitelkami samy. Současně je to blok zabývající se rozvojem pozitivních vztahů dítěte k sobě a vztahů dítěte k druhým a k prostředí ve škole, získáním relativní citové samostatnosti, získáním schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci jeho zařazením do skupiny dětí, posilováním prosociálního chování a vytvářením prosociálních postojů ve skupině dětí, rozvojem interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, kultivovaným projevem, rozvojem kooperativních dovedností, rozvojem schopnosti žít ve společensví dětí ve škole a přináležet k nim.

V nabídce činností se objevují zejména jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, uklidu a úpravy prostředí, lokomoční pohybové činnosti v takovém rozsahu, který dovolí prostředí třídy a školní zahrady, společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace, sociální a

interaktivní hry, dramatické činnosti, společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách, společná setkávání, povídání sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sbližování dětí, hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti, k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor, přípravy a realizace, společných zábav.

Součástí tohoto bloku jsou také školní akce, slavnosti, svátky a vše co je specifické pro život ve škole.

Patří sem již tradiční „Pohrabání“, jinak řečeno úklid zahrady společně s rodiči, spojeném s krátkým, tématicky zaměřeným programem pro děti.

Rozloučení s předškoláky, kdy děti prochází symbolickou branou do už jiného života školáka.

Podle sněhových podmínek uskutečňujeme zimní olympiádu pro děti.

Velmi oblíbené je odpoledne u příležitosti Dne rodiny kdy se rodinné týmy utkají v tradičních i netradičních zábavách.

Společné výrobní dílny pro rodiče a děti se nám osvědčily a chceme v nich pokračovat. Dle uvážení a možností realizujeme perníčkovou, vánoční, velikonoční, květinovou či jinou dílnu.

5.2.2 Výpravy za poznáním

V tomto bloku je zahrnuto poznávání bezprostředního okolí školy, města a všeho, co s ním souvisí, jeho významných i méně významných institucí, obchodu, dopravy, kultury, školství a služeb a v neposlední řadě okolí města. Záměrně sledujeme proměny města v souvislosti s jeho budováním, přírodními cykly nebo svátky, určujeme a pojmenováváme jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristické znaky a funkce. Je tu zařazeno vše, s čím se můžeme setkat na dobrodružných i poznávacích cestách. Jiné země, jiné zvyky, jiné jazyky, jiné kultury, lidská společnost ve své rozmanitosti. Vytváříme povědomí o existenci ostatních kultur a národností, rozvíjíme zájem o psanou podobu jazyka (abeceda, čísla), osvojujeme si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci rozvíjíme a kultivujeme mravní i estetické vnímání, citění a prožívání, seznamujeme se světem lidí, kultury a umění, osvojujeme si elementární poznatky, schopností a dovedností důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, vytváříme elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách, rozvíjíme řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní.

S dětmi chodíme na vycházky, exkurze, výstavy, výlety, divadelní a hudební představení, sportovní akce. Máme prostor pro organizaci akcí s ostatními městskými institucemi. Pro tematické hry související s různými druhy zaměstnání, řemesly, povoláními, se kterými se děti ve městě setkají, pro hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, pro činnosti zaměřené k získávání praktické orientace ve městě, pro pracovní činnosti s pracovními předměty, pomůckami a nástroji, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní, dětem nabízíme také grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, zabýváme se osvojením si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní.

5.2.3 Co dokáže sluníčko

Třetí blok se zabývá vším, co souvisí s proměnami přírody, během čtyř ročních období, dne a noci, s vývojem živočichů či rostlin, s utvářením různých ekosystémů, koloběhem vody, počasím, strukturou krajiny, země, planety, vesmíru. Odhaluje krásy a rozmanitosti přírody. Obsahuje také uvědomování si vlivu člověka na životní prostředí, zabývá se pochopením důležitosti každého jednotlivého člověka při ochraně přírody a životního prostředí. V tomto bloku budeme pravděpodobně nejčastěji řešit témata ekoškoly.

U dětí posilujeme přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování) podporujeme rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních, vytváříme základy pro práci s informacemi, vytváříme základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů k přírodě a životnímu prostředí, rozvíjíme dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevit, vedeme děti k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit, k osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy, k rozvoji úcty k životu ve všech jeho formách, k rozvoji schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám, k vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Z činností nabízíme především přímé a pozorování přírodních jevů, záměrné pozorování přírodnin a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických znaků, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, komentování zážitků a aktivit, prohlížení a čtení knížek, činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky, činnosti zaměřené k vytváření a chápání pojmů a osvojování poznatků, běžné verbální i neverbální komunikační aktivity, předkládáme mu poučení o nebezpečných situacích při kontaktu se zvířaty, jedovatými rostlinami, nepříznivými povětrnostními, přírodními jevy, přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období), řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant, práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií, kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování), pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.).

5.2.4 Vše, co potřebuji znát

V posledním bloku je to, co souvisí s rodinou a domovem, se zdravím, s tělem, sebezpoznáním. Včlenili jsme sem i vše, co souvisí se slavením svátků, lidovou tradicí a pohádkami.

Podporujeme u dětí převážně osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě, osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu, rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu, rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie, poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní

spokojenosti), rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit, vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.), vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.

Dětem nabízíme především samostatný slovní projev na určité téma, spontánní hru, smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod., činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu, činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení, příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání, činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů i s etickým obsahem a poučením, sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.), činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého, receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének), hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává.

Všechny bloky v sobě zahrnují rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností, rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

5.3 Ekoškola

5.3.1 7 kroků ekoškoly

Absolventka kursu „Koordinátor EVVO“ povede na naší škole environmentální výchovu. Postupně realizuje ve spolupráci s ostatními učitelkami, zaměstnanci, dětmi, rodiči i ostatními členy komunity 7 kroků ekoškoly, abychom nakonec získali mezinárodní titul a poté si jej také udrželi. Celá realizace nám jistě potrvá několik let. Předpokládáme 3 až 4 roky. V první fázi se seznámíme s metodikami a teprve poté začneme s realizací. Metodika staví na aktivitě dětí, spolupodílení se na rozhodování a jejich spolupráci se všemi jmenovanými účastníky pedagogického procesu.

První krok – Ekotým. Ekotým bude složený z 1 nebo 2 dětí z každé třídy, ze zástupců rodičů dětí z každé třídy, z VŠJ a dalšího správního zaměstnance a ze dvou učitelek. Ekotým plánuje a koordinuje akce.

Druhý krok – Analýza. V analýze se dozvíme, jak na tom naše škola je ve vybraném tématu. Ukáže dětem i ostatním, jaké jsou silné a slabé stránky naší školy.

Třetí krok – Plán činností, který vychází z analýzy, by měl vést k posílení stránek slabých a udržení stránek silných.

Čtvrtý krok – Sledování a vyhodnocování, probíhá průběžně po celou dobu trvání projektu ekoškoly.

Pátý krok – Enviromentální výchova ve výuce, je sice na pátém místě, ale začíná vlastně ještě před analýzou, aby děti věděly, co vybrané téma znamená, jakou má souvislost s životním prostředím, jak se jich týká a proč se mu mají věnovat. S tématem pak pracují po celý rok.

Šestý krok – Informování a spolupráce. Tento krok pomáhá škole zviditelnit se a získat další finanční nebo lidské zdroje.

Sedmý krok – Ekokodex. Vznikat může průběžně během realizace programu, nebo i na jeho začátku. Podrobněji jsou kroky popsány v příručce pro učitele mateřských škol Mezinárodní program Ekoškola¹. Teprve až zvládneme „tančit“ dle autorů příručky se všemi kroky Ekoškoly, pak zažádáme o udělení titulu.

5.3.2 Témata ekoškoly

Témata ekoškoly jsou čtyři: jídlo, prostředí, odpady a voda.

V tématu jídlo zjišťují děti původ potravin, Pochopí, proč jsou potraviny z místních zdrojů šetrnější k životnímu prostředí. Seznamují se s biopotravinami, fair trade výrobky a se zásadami zdravé výživy. Učí se o důležitosti ovoce a zeleniny pro člověka, a pokud mají možnost pěstují si vlastní zeleninu, ovoce nebo bylinky. Učí se samy si připravit jídlo.

V prostředí se děti zaměřují na vnitřní i vnější prostředí školy, zkoumají ho z hlediska environmentálního, ale i estetického a pocitového. Hledají z jakých materiálů jsou jejich hračky vyrobeny, nábytek i herní prvky na zahradě. Počítají, kolik mají rostlin a zjišťují, kdo je zalévá. Navrhují možnosti, jak se mohou do péče o rostliny zapojit. Vyjadřují se k tomu, co se jim líbí, nebo co by chtěly změnit. Navrhují úpravy zahrady, zapojují se do pěstování zeleniny nebo bylinek.

V odpadech se děti seznámí s principem 3xR (Reduce, Reuse, Recycle – snížit, zpracovat, znovu použít). Dozvědí se, co znamená předcházet vzniku odpadu, a pátrají, co pro to ve školce dělají a co by se ještě dalo udělat. Pracují s odpadovým materiálem a využívají ho k tvůrčí činnosti. Zjišťují, proč je dobrý odpad a co se s vytříděným odpadem dále děje, jaký odpad se třídí ve škole a jaký by ještě bylo možné třídít. Seznamují se s tím, kde jsou koše na odpad umístěné, navrhují možná označení košů a tvoří informační materiály pro ostatní.

Voda je posledním tématem. Děti pochopí význam vody a proč je důležité vodou šetřit. Dozvědí se odkud se bere voda z kohoutku a kam putuje voda odpadní. Ve škole hledají možné úspory vody. V tématu jsou vedeny k přemýšlení nad rozdílem mezi vodou z kohoutku a vodou balenou, zjišťují, jakou vodu ve školce pijí. Seznámí se s principy šetrného úklidu a přemýšlejí, co z toho mohou ve školce použít.

5.4 Doplnkové programy

5.4.1 Portfolia

Portfolio dítěte je osobní složka, kterou má založenu každé dítě. Shromažďují se v ní vstupní informace od rodičů (příloha ŠVP č. 4), informace od odborníků (spec. pedagogů, poradenských pracovníků, lékařů), individuální vzdělávací plán, pokud je pro dítě zpracován. Jeho podstatnou součástí je i naše vlastní pozorování dítěte (příloha ŠVP č. 5), z něhož je patrný jeho rozvoj, které vypovídá o jeho slabých a

silných stránkách. Tím nás směřuje při rozvíjení jeho dovedností, schopností, vědomostí, postojů a hodnot. Umožňuje nám volbu vhodných přístupů a metod při nabízených činnostech. Nutno podotknout, že RVP PV považuje získávání zpětných informací o dítěti za nezbytné. Toto portfolio je osobní povahy a přístup k němu mají jen rodiče dítěte a pedagogové.

Výběrové portfolio je sestaveno z výkresů, pracovních listů a jiných výtvorů dítěte. Přístup k němu má i dítě. Při ukončení docházky dítěte do školy mu bude předáno jako památka na dny strávené u nás.

5.4.2 Týdny bezpečnosti

Jedná se zpravidla o dva týdenní bloky, které se věnují přímo bezpečnému chování v zimě a o hlavních prázdninách. Jsou v nich rozpracovány nebezpečné situace a společně s dětmi jsou nacházeny návody na jejich řešení. Zařazeny jsou aktuálně k uvedeným obdobím.

5.4.3 Zdravotně preventivní programy

V naší škole běží dva zdravotně preventivní programy.

Prvním z nich je pravidelná docházka do tělocvičny při ZŠ Kamenná, nebo patřící pod TJ Jiskra Aš, nebo pod ašské lesy s r.o., protože naše škola nemá tak velký a vhodně vybavený prostor pro řízené pohybové činnosti.

Druhým programem je předplavecká příprava „Hrátky ve vodě“ se staršími dětmi, která probíhá v ašském bazénu.

5.4.4 Divadlo ve školce

Každý měsíc děti shlédnou jedno divadelní představení. Do školy přijíždí amatérské divadelní soubory převážně z Karlovarského kraje. Nabídka představení je rozmanitá od klauniád a divadel jednoho herce přes loutková představení k pohádkám hranými živými herci.

5.5 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program zpracovává v úzké spolupráci dvojice učitelek v dané třídě. Je zapisován do záznamového archu, který je (přílohou č. 2 ŠVP). TVP je plánován promyšleně v souladu s RVP PV, ŠVP a doporučenými metodikami. Je plánován s ohledem na složení dětí v jednotlivých třídách a jejich individuálním potřebám. Odpovídá pravidelnému dennímu a týdennímu řádu.

Jako pomůcku pro časové rozvržení využíváme harmonogram (příloha ŠVP č. 1), ve kterém jsou začleněny všechny svátky a naplánovány celoškolní akce.

Pro usnadnění orientace v dílčích vzdělávacích cílech a očekávaných výstupech daných RVP PV, přepracovaly učitelky každou vzdělávací oblast rámcového programu tak, že přidělily dílčím vzdělávacím cílům očekávané výstupy (příloha ŠVP č. 3).

6. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

6.1 Pojetí vzdělávání dětí s priznanými podpurnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání, jsou pro všechny děti společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, je třeba jejich

naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje škola, od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pro rozvoj osobnosti dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné vytvořit podmínky pro jeho přijetí.

6.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Vzhledem k tomu, že děti, které by spadaly do prvního stupně podpůrných opatření vzdělávají jen dvě pravidelně se střídající učitelky nezpracováváme plán pedagogické podpory. Snažíme se maximálně zohledňovat individuální vzdělávací potřeby dětí.

Pokud školské poradenské zařízení stanoví u dítěte druhý a vyšší stupeň podpůrných opatření, vypracujeme na základě jeho doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte individuální vzdělávací plán (dále IVP). Na IVP spolupracují vyučující učitelky, zákonní zástupci dítěte, školské poradenské zařízení a ředitelka školy. Svůj souhlas s IVP stvrdí zákonný zástupce a učitelky svým podpisem. Zákonný zástupce dítěte ještě podepíše informovaný souhlas.

Učitelky průběžně realizují a vyhodnocují IVP. Jednou za rok naplňování vyhodnotí i školské poradenské zařízení

6.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními se snažíme přizpůsobovat jejich potřebám, s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika.

Snižujeme počty dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, zajišťujeme přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření, spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte a se školským poradenským zařízením, individualizujeme a diferencujeme plánování i vzdělávací proces, postupně se snažíme realizovat stanovená podpůrná opatření, snažíme se, aby si dítě postupně osvojilo dovednosti v oblasti sebeobsluhy, samostatnosti, základních hygienických návyků v úrovni odpovídající věku a postižení dítěte.

6.4 Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí od prvního až čtvrtého stupně podpory.

7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

V naší škole vzděláváme děti od dvou let. Děti jsou zatím rozmístěny ve všech čtyřech třídách. Je možné, že dojde k organizačním změnám v souladu s platnou legislativou. Při vzdělávání dětí se snažíme citlivě přizpůsobovat organizaci, střídat

nabídky činností, trénovat návyky a praktické dovednosti, ponechat co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

Jsme si vědomi, že dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější, než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Snažíme se postupně dovybavit školu dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek. Ve třídách máme většinu hraček uloženu v zavřených skříňkách a předměty ohrožující bezpečnost zneprístupněny. Prostor umožňuje volný pohyb v některých částech třídy. V každé třídě je umývárna s volně přístupnou sprchou, nemáme však zatím přebalovací pulty. V současné době neumožňujeme docházku dětem, které nosí pleny. Šatny mají dostatečný prostor na náhradní oblečení. Režim dne je pravidelný, při stravování mají děti dostatek času. Vzdělávací činnosti realizujeme po skupinách nebo individuálně. Učitelky se snaží uplatňovat laskavě důsledný přístup a dítě pozitivně přijímat. Pracujeme na pozitivních vztazích a oboustranní důvěře a spolupráci s rodinou.

8. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluace je přehledně rozčleněna v následující tabulce.

indikátor - co	nástroj - jak	zdroj - od koho, z čeho	termín - kdy	odpovědnost	
<i>podmínky vzdělávání</i>					
základní data o škole		analýza dokumentů	zřizovací listina, školní řád	1 x ročně - květen	ředitelka
personální podmínky	kvalifikovanost výuky, personální zajištění školy	analýza dokumentů, situace	personální dokumentace	průběžně	ředitelka
materiálně - technické podmínky	vybavení školy, množství pomůcek a materiálu	analýza dokumentů	výroční zpráva, inventarizace	průběžně	ředitelka
finanční podmínky	účelnost vynakládaných prostředků	analýza rozpočtu, rozbor hospodaření	rozpočet, rozbor hospodaření	leden, duben, červenec, říjen	ředitelka
<i>průběh a výsledky vzdělávání</i>					
zápis	počet žádostí, počet přijatých dětí, kritéria pro přijetí, zabezpečení zápisu	analýza dokumentů, průběhu zápisu	žádosti ke vzdělávání, dotazník, rozhovor s rodiči	po zápisu	učitelky, ředitelka

soulad RVP PV s ŠVP a TVP	sledování stanovených cílů, sledování rozvoje kompetencí, individualizace, kvalita výuky, dodržování	analýza zápisů v TK, plánů a průběhu vyučování,	třídní kniha, TVP	vždy po skončení projektu (cca 1 x za 14 dní),	učitelky, ředitelka
	komunikačních	hospitace,	hospitační záznamy,	dle plánu hospitací	ředitelka, učitelky, vedoucí učitelka
	pravidel,	sebehodnocení	sebehodnotící dotazníky	červen	učitelky
indikátor - co		nástroj - jak	zdroj - od koho, z čeho	termín - kdy	odpovědnost
přehled o vývoji dítěte	pokrok, stagnace, retardace dítěte	pozorování, rozhovor	záznamový arch	září, leden, příležitostně	učitelky
<i>spolupráce školy s rodiči, vliv dalších osob na vzdělávání</i>					
spolupráce s rodiči	stanovené cíle	analýza dotazníků	dotazníky	po zápisu, červen	učitelky, ředitelka
			třídní schůzky	říjen, červen	učitelky, ředitelka
		analýza rozhovorů, situací	rozhovory, společné dílny, slavnosti	příležitostně	učitelky, ředitelka
spolupráce s PPP spolupráce s logopedií	vyšetření předškoláků, přednášky pracovníků PPP pro rodiče, program prevence proti patologickým jevům	pozorování programů, analýza výsledků vyšetření, rozhovor	zpráva z poradny, rozhovory s dětmi, rodiči, vyhodnocení pozorování	po každém programu	učitelky, ředitelka
spolupráce s Policií ČR, MÚ Aš a ZIS	prevence patologických jevů	pozorování, rozhovor	rozhovory s dětmi, vyhodnocení pozorování	po každém programu	učitelky, ředitelka

spolupráce s jinými školami	se základními školami - návštěva předškoláků ve škole, předávání klíče	pozorování		po každém programu	ředitelka

9 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Školní vzdělávací program Mateřské školy Aš, Neumannova 2560, okres Cheb je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a v souladu s §2, § 5, § 33, § 34 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů.

10 POUŽITÁ LITERATURA

- Valenta J.: Školské zákony a prováděcí předpisy s komentářem, ANAG, Praha 2006
Kol. autorů: Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole, Portál, Praha 2006
Kol. autorů: Praktický průvodce třídním vzdělávacím programem mateřské školy, VÚP, Praha 2006
Smolíková K.: Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy, VÚP, Praha 2005
Sůrová E, Smrčka J., Krbcová J.: Mezinárodní program Ekoškola, příručka pro učitele mateřských škol, 2015

Mgr. Veronika Jurčíková
ředitelka školy

V Aši 10. 8. 2017